

Die beeldspraak is in zijn geval niet misplaatst: hij bezat nl. ook nog het einddiploma piano van een der conservatoria en was een uitnemend pianist gebleven. Artistieke neigingen dus? Zonder twijfel – èn een neiging tot introspectie en onzekerheid die wel vaker hand in hand gaan. Spitzzen vroeg veelvuldig aan anderen advies. Zijn ‘onpolitiek en technisch departement’¹ kwam wel voor gewetensvragen te staan, maar niet voor zo klemmende als bijvoorbeeld justitie en binnenlandse zaken – niettemin vormden voor Spitzzen de drie jaren secretaris-generaalschap onder de Duitsers bepaald niet ‘een vreugdevol chapter’:

‘De stemmen die opgingen en ons aanraadden: ‘houd in Godsnaam vast, blijf dit doen al verlies je ook telkens de slagen die je meent nog te kunnen winnen, houd het vol’, gaven moed, al raakte men zelf ook wel eens aan het weifelen.’²

In later tijd ontleende Spitzzen kracht aan het feit dat zijn departement op tal van wijzen steun kon verlenen aan verzetsgroepen:

‘Ik heb vaak gezegd: maak mij niet wijzer dan ik ben, je hebt mijn zegen, je krijgt paperassen van mij, maar ik wil niet weten wat je doet... Ik tekende verschillende papieren voor mensen die bij de grens moesten werken. Wat er echter gebeurde, wist ik niet; ik hielp daar echter de illegaliteit mee.’³

De stemming op zijn departement liet als regel niets te wensen over. Voor redelijk overleg was Spitzzen zeer geporteerd; NSB’ers hield men geruime tijd met vereende krachten buiten de deur; alle benoemingen in de waterschappen wist Spitzzen buiten de Duitsers om te doen, d.w.z.: ‘er was één NSB’er, mijn reclame-NSB’er, waardoor ik elke opmerking dat ik geen NSB’ers had benoemd, de kop kon indrukken. Deze man was echter door het waterschap om zijn kwaliteiten begeerd.’⁴ Was dat alles verzet? ‘Bovengronds verzet’, vond Spitzzen, ‘is een *te* mooi woord er voor.’⁵

Bescheidenheid was een van zijn aantrekkelijkste eigenschappen.

Six

Van Dam die Trip als ‘een echte regent van het oude stempel’ aanduidde, noemde Six ‘een magistraat van het oude stempel’.⁶ Beiden hadden dus indruk op hem gemaakt.

¹ A.v., p. 543. A.v., p. 548. ³ A.v., p. 550. ⁴ A.v., p. 549. ⁵ A.v., p. 550.

⁶ J. van Dam, 16 juni 1960.